

ABSTRAK

Tesis yang berjudul “PENGETAHUAN PENGobatan TRADISIONAL PADA MASYARAKAT MELAYU KOMERING”. Objek penelitian ini adalah Pengobat/Batra yang berada di Kabupaten Ogan Komering Ilir dan Ogan Komering Ulu Timur. Tujuan penelitian ini adalah untuk mengetahui Pengobatan Tradisional yang masih digunakan masyarakat Suku Melayu Komering. Dari tujuan tersebut maka bisa di tarik rumusan masalah sebagai berikut, 1). Apa nilai pengetahuan yang terkandung dalam pengobatan tradisional Melayu Komering.? 2). Bagaimana ragam dan cara pengobatan tradisional di Ogan Komering Ilir dan Ogan Komering Ulu Timur ? 3). Apa saja tumbuhan herbal yang masih digunakan pada pengobatan tradisional di Ogan Komering Ilir dan Ogan Komering Ulu Timur?

Agar bisa menjawab rumusan masalah diatas penelitian ini menggunakan dua sumber data yaitu sumber data primer dan sumber data sekunder. Sumber data primer merupakan hasil observasi, wawancara, dan dokumentasi di lapangan. Sedangkan sumber data sekunder merupakan karya tulis yang berhubungan dengan pengobatan tradisional. Penelitian ini merupakan bentuk dari penelitian lapangan yang bersifat kualitatif. Yang menjadi informan pada penelitian ini adalah tokoh adat, Tokoh Masyarakat, dan Pengobat/Batra pengobatan tradisional yang ada di Kabupaten Ogan Komering Ilir dan Ogan Komering Ulu Timur. Teknik pengumpulan data yang digunakan pada penelitian ini adalah observasi, wawancara dan dokumentasi.

Dari hasil penelitian ini dapat disimpulkan bahwa pengetahuan dan kepercayaan tentang adanya Pengobatan Tradisional pada Masyarakat Melayu Komering masih banyak digunakan oleh masyarakat karena mengandung nilai manfaat, nilai tradisi sehingga turun-temurun, kemudian mudah dan praktis. Ragam dan cara yang digunakan pada pengobatan tradisional juga berbeda-beda adapun jenis pengobatan tersebut yaitu menggunakan pengobatan ahli pijat, pengobatan ahli patah tulang/ sangkal putung, pengobatan ahli pendekatan agama/supranatural dan pengobatan dengan menggunakan ramuan tumbuhan herbal. Tumbuhan herbal yang digunakan beragam jenis. Saat ini tumbuhan itu kerap dijumpai dan ditanam secara sengaja oleh masyarakat Melayu Komering. Keahlian yang dimiliki dari *batra*/pengobat juga berasal dari nenek moyangnya serta dengan pengalaman mereka secara pribadi.

Kata Kunci: Pengobatan tradisional, Suku Melayu Komering

ABSTRACT

The thesis entitled "KNOWLEDGE OF TRADITIONAL MEDICINE IN THE KOMERING MALAY COMMUNITY". The object of this research is healers/batra in Ogan Komering Ilir and East Ogan Komering Ulu Regencies. The aim of this research is to determine the social structure of the Komering Malay community, namely the beliefs about Traditional Medicine of the Komering Malay Community which are still used today. From this objective, the problem formulation can be drawn as follows, 1). What types of traditional medicine are still used by the Komering Malay community in Ilir and Ulu Timur? 2). How do traditional treatments work in Ogan Komering Ilir and East Ogan Komering Ulu? 3). What herbal plants are still used in traditional medicine in Ogan Komering Ilir and East Ogan Komering Ulu?

In order to answer the problem formulation above, this research uses two data sources, namely primary data sources and secondary data sources. Primary data sources are the results of observations, interviews and documentation in the field. Meanwhile, secondary data sources are written works related to traditional medicine. This research is a form of qualitative field research. The informants in this research were traditional leaders, community leaders, and traditional medicine healers/batra in Ogan Komering Ilir and East Ogan Komering Ulu Regencies. The data collection techniques used in this research were observation, interviews and documentation.

From the results of this research, it can be concluded that the knowledge and beliefs regarding the existence of Traditional Medicine in the Komering Malay Community are still widely used by the community. The methods used in traditional medicine also vary with the types of treatment, namely using massage expert treatment, bone fracture/denial specialist treatment. putung, expert treatment with a religious/supernatural approach and treatment using herbal concoctions. The herbal plants used are various types and currently these plants are often found and planted deliberately by the Komering Malay community. The skills possessed by healers/healers also come from their ancestors and their personal experience.

Keywords: Traditional medicine, Komering Malay Tribe

آبستراک

تسپیس این برچودول "فغتاھوان فغوباتان ترادیسیاونال فادأ مشنرکات ملایو کومرغ". أبجک فغلبیتان این آداله فغوباتان/باترا یاغ برادأ دی کابوفائن اوکن کومرغ ایلیر دن کومرغ اولو تیمور. توجوان فغلبیتان این آداله اوننک مغتاهوای فغوباتن ترادیسیاونل یغ مسیه دی کوناگان مشیاراگات ملایو کومرغ. داری توجوان ترسبوت ماکا بیسا دی تاریک روموسان ماسالاه سباکیا بریگوت، (1) آفا نیلی فوغتاھوا یاغ ترگندوغ دالم فغوباتان ترادیسیاونل ملایو کومرغ ؟ (2) باکیمان راکام دان چارا فغوباتان ترادیسیاونال دی اوکا کومرغ ایلیر دان کومرغ اولو تیمور ؟ (3) آفاسجا تمبوھان هوربال یاغ مسیه دی کوناگان فادأ فغوباتان ترادیسیاونال دی ایلیر دان کومرغ دی اولو تیمور؟

آگار بیسا منجاوب روموسان ماسالاه فغلبیتان این مغتوناگان دوا سومبر داتا یایئو فریمر دان سمبر دات سومبر داتا سکندر. سومبر داتا فرمر مروفاکان هاسیل اوبسرفاسی، واونچارا، دان دوکومتاسی دی لافاغ. سداکان سومبر داتا سکندر مروفاکان گریا تول یاغ برهوبوغان دغان فغوباتان ترادیسیاونال. فغلبیتان این مروفاکان بئوک داری فغلبیتان لافاغان یاغ برسیفات کوالیتایف. یاف منجادی انفورمان فادأ فغلبیتان اینی آدالاه طاکوه آدات، طکوه ماشیاراگات، دان فغوباتن/باترا فغوباتان ترادیسیاونال یاغ آدا دی کابوفائن اوکان کومرغ ایلیر دان اوکاب کومرغ اولو تیمور. تکنیک فغمفولن داتا یاغ دی کوناگان فادأ فغلبیتان اینی آدالاه اوبسرفاسی، واونچارا دان دوکومتاسی.

داری هاسیل فغلبیتان این ذافات دی سیمفولگان باھوا فغتاھوا کفرچیان تنناغ آدان فغوباتان ترادیسیاونال ملایو کومرغ مسیه بایک دیکوناگان اوله مشاراگات کارنا مغدوغ نیلی مانفات، نیلی ترادیسی سہغکا ثورون-مئورون، کمودیان موداه دان فرکتیس. راکام دان چارا یاغ دیکوناگان فادأ فغوباتان ترادیسیاونال جوکا بریدایدا، آدافون جنیس فغوباتان ترسبوت یایئو مغتوناگان فغوباتان اهلی فیجات، فغوباتان اهلی فاتاه تولاغ/ساغکال فوتوغ، فغوباتان اهلی فندکاتان اکاما/سوفراناتورال دان فغوباتان دغان مغتوناگان راموان تومبوان هربال. تومبوان هربال یاغ دیکوناگان براکام چنیس. سات این تومبوه کراف دیجومفا دان دی تانام سچارا سچاا اوله مشنرکات ملایو کومرغ. گاهلیا یغ دیمیلیکی داری باترا/فغوبات جوکا براسال داری ننک مویاغف سرتا دغان فغلامن مرگا سچارا فرابادی.

کات کونچی : فغوباتان ترادیسیاونال، سوکو ملایو کومرغ.